

ROZHODNUTÍ

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře příslušný k výkonu státní správy ve věcech drah dle § 54 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, rozhodl dle § 61 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v řízení, jehož účastníky dle § 27 odst. 1 správního řádu jsou **žadatelé**:

- ČD Cargo a.s., IČO 28196678, se sídlem Jankovcova 1569/2c, 170 00 Praha 7,
- EP Cargo a.s. IČO 24721166, se sídlem Náměstí Hrdinů 1693/4a, 140 00 Praha 4
- Metrans Rail s.r.o. IČO 26361485, se sídlem Podleská 926, 104 00 Praha 10

zastoupení Sdružením železničních nákladních dopravců ŽESNAD CZ, z.s., IČO 05229103, se sídlem Podleská 926/5, Uhřetěves, 104 00 Praha 10, zastoupeným Mgr. Tomášem Tyllem, advokátem advokátní kanceláře VKS Legal advokátní kancelář, s. r. o., a **přídělce**:

- Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha 1
- o požádání o nařízení předběžného opatření,**

takto:

Požádání ze dne 8. 12. 2020 spisové značky 3087/218/PO2N/TT o nařízení předběžného opatření, kterým se uloží Správě železnic, státní organizaci, povinnost zdržet se použití Prohlášení o dráze platného pro přípravu jízdního řádu 2021 a pro jízdní řád 2021 účinné od 12. 12. 2019 ve znění změny č. 1 účinné od 17. 1. 2020, změny č. 2 účinné od 8. 4. 2020 a změny č. 3 účinné od 1. 8. 2020, vydaného pod čj. 70496/2019-SŽDC-GR-O5, konkrétně přílohy „C“, její části C, bodů:

- II.4, tabulky koeficientu K o hodnotách 1,15, resp. 1,12 pro kategorie 1 a 2
- II.6.1 tabulky specifického faktoru S₁ o hodnotách 5,92 až 8,35 pro vlaky o hmotnosti 2200 tun (včetně) až 3000 tun a vyšší

se zamítá.

Odůvodnění:

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) obdržel dne 22. 10. 2020 podání ČD Cargo a.s., Metrans Rail s.r.o. a EP Cargo, a.s. v právním zastoupení ŽESNAD CZ, z.s., zastoupeným advokátem Mgr. Tomášem Tyllem, (dále jen „žadatelé“) spisové značky 3087/218/TT ze dne 19. 10. 2020 (dále jen „podání žadatelů“). Jeho předmětem byl návrh podle § 34e zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen „zákon o dráhách“) na přezkoumání *Prohlášení o dráze platného pro přípravu jízdního řádu 2021 a pro jízdní řád 2021 účinné od 12. 12. 2019 ve znění změny č. 1 účinné od 17. 1. 2020, změny č. 2 účinné od 8. 4. 2020 a změny č. 3 účinné od 1. 8. 2020*, vydaného společností Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha 1 - Nové Město (dále jen „Správa železnic“) pod č. j. 70496/2019-SŽDC-GR-O5 (dále jen „Prohlášení 2021“), a požádání o nařízení předběžného opatření.

Úřad po uhrazení správního poplatku oznámil dopisem č. j. UPDI 3867/20/MT ze dne 26. 10. 2020 zahájení řízení a následně vyzval pod č. j. UPDI 3868/20/ZA ze dne 27. 10. 2020 Správu železnic k vyjádření a zodpovězení otázky ve věci kalkulace pro stanovení koeficientů (K a S₁). Správa železnic na výzvu odpověděla vyjádřením č. j. 75205/2020-SŽ-OS-0005 ze dne 3. 11. 2020.

Dále Úřad rozhodnutím č. j.: UPDI-3949/20/ZA ze dne 4. 11. 2020 (dále jen „rozhodnutí o zamítnutí žádosti“) rozhodl o zamítnutí požádání o nařízení předběžného opatření a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 5. 12. 2020. Současně usnesením č. j.: UPDI-4019/20/ZA ze dne 10. 11. 2020 řízení přerušil z důvodu zahájení cenové kontroly ve věci samé. Toto usnesení nabylo právní moci 11. 12. 2020.

Žadatelé podáním sp. zn. 3087/218/PO2N/TT ze dne 8. 12. 2020 opětovně požádali Úřad o nařízení předběžného opatření, a to ve stejném rozsahu jako v předchozím případě. Úřad dopisem č. j. UPDI-4284/20/ZA ze dne 9. 12. 2020 vyzval Správu železnic, aby se k požádání vyjádřila. Její reakce byla doručena pod č. j. 87664/2020-SŽ-GŘ-O5 dne 16. 12. 2020.

Námítky žadatelů

Žadatelé konstatují, že Úřad dne 27. 11. 2020 vydal rozhodnutí č. j. UPDI-4169/20/KP (dále jen „rozhodnutí o nakládkových místech“). Skutečnosti uvedené v usnesení o přerušení č. j. UPDI-4019/20/ZA a v rozhodnutí o nakládkových místech představují nové skutečnosti, odůvodňující odklon od stanoviska Úřadu uvedeného v rozhodnutí o zamítnutí žádosti.

Žadatelé se domnívají, že Úřad má závažné pochybnosti o souladu cen resp. koeficientů K a S₁ Prohlášení 2021 s cenovou regulací, resp. se zákonem o dráhách, jinak by cenová kontrola u Správy železnic představovala porušení § 6 správního řádu.

Podmínkou vydání předběžného opatření podle § 61 odst. 1 správního řádu nemusí být podklady a důkazy o nezákonnosti cen. Správní orgán může vydat předběžného opatření, jakmile je třeba zatímně upravit poměry účastníků řízení.

Žadatelé odkazují na str. 8 rozhodnutí o nakládkových místech a z textu dovodili, že § 34e odst. 3 zákona o dráhách nevylučuje použití institutu předběžného opatření a že cílem předběžného opatření je navození zákonem předvídaných poměrů, ke kterému bude směřovat i rozhodnutí ve věci. Dále z textu vyplývá, že rozhodnutí podle § 34e zákona o dráhách nemůže působit zpětně, i když nezákonnost vzniká schválením a vydáním vadného textu prohlášení.

Takové závěry lze aplikovat i na skutkový stav v řízení ve věci Prohlášení 2021, v němž závažnost situace vyžaduje upravit zatímně poměry účastníků řízení. Cena za užití dráhy se týká všech dopravců a případně nesprávný postup Správy železnic bude mít pro ně závažné následky. Dopravci se po skončení řízení nebudou moci domáhat vrácení části ceny za užití dráhy, pokud by byla v rozporu s cenovou regulací, resp. se zákonem o dráhách. Dopravcům může v takovém případě vznikat závažná škoda, násobená negativními důsledky epidemie COVID-19, které by vydání předběžného opatření předešlo.

Správě železnic samotným stanovením výše hodnot koeficientů K a S₁ ve změně č. 4 Prohlášení o dráze platného pro přípravu jízdního řádu 2020 a pro jízdní řád 2020, vydaného Správou železnic pod č. j. 56258/2018-SZDC-GŘ-O12 (dále také jako „Prohlášení 2020“), tj. s účinností od 1. 9. 2020 škoda nevzniká, jelikož koeficienty odpovídaly oprávněným nákladům. V mezidobí totiž nedošlo ke skutečnostem, které by odůvodňovaly zvýšení nákladů.

I kdyby Správa železnic utrpěla ztrátu v důsledku předběžného opatření, pak by stát případné ztráty Správě železnic na rozdíl od dopravců dorovnal, takže jí škoda vzniknout nemůže.

Ceny konstruované na základě koeficientů K a S₁ podle Prohlášení 2021 se mají účtovat od 13. 12. 2020.

Žadatelé proto oslovili Úřad s návrhem o nařízení předběžného opatření podle § 61 odst. 1 správního řádu, kterým by do právní moci rozhodnutí ve věci samé Úřad uložil Správě železnic zdržet se od 13. 12. 2020 aplikace hodnot koeficientů „K“ a „S₁“ podle Prohlášení 2021.

Vyjádření Správy železnic

Správa železnic namítá, že žadatelé neuvedli způsob, kterým mají být poměry účastníků upraveny. Žadatelé se domáhají pouze změn výše zpoplatnění, k nimž neexistuje žádný prokázaný zákonný důvod. Navíc nařízením předběžného opatření by byl Správě železnic znemožněn výběr cen ve výši odpovídající znění prohlášení o dráze a tím by byly změněny poměry mezi provozovatelem dráhy, dopravci a možnými dalšími žadateli o kapacitu dráhy a jinými subjekty.

Žadatelé nedisponují relevantními ekonomickými informacemi, které by nasvědčovaly nesprávně stanoveným koeficientům. Správa železnic připomíná, že ve srovnání s rokem 2020 nikterak nezvyšovala hodnoty koeficientů K, S₁ nebo jiných, vyhlášených v Prohlášení 2021. Navíc jakékoliv změny, jež se staly v období účinnosti 4. změny Prohlášení 2020, nemohou mít žádnou souvislost s parametry cenového modelu stanoveného z historických dat a účinného spolu s celým Prohlášením 2020 od 14. 12. 2018.

Tvrzení, týkající se dorovnávání ztrát státem je hrubým zkreslením významu čl. 8, odst. 4 směrnice 2012/34/EU, který proces dorovnání výslovně zakládá na existenci běžných obchodních podmínek.

Žadatelé se na jedné straně argumentují ve svůj prospěch mimořádnou situací spojenou s probíhající pandemií, kdežto na straně druhé bagatelizují možné ztráty provozovatele dráhy.

Dle Správy železnic Úřad v rozhodnutí č. j. UPDI-3949/20/ZA ze 4. 11. 2020 dostatečně zdůvodnil svůj deklarovaný nesouhlas s řešením situace cestou vydání předběžného opatření a hodlá dále rozhodovat v souladu s nálezem cenové kontroly.

Proto Správa železnic s požadavkem dopravce na vydání předběžného nesouhlasí.

Stanovisko Úřadu

Úřad především konstatuje, že o zamítnutí žádosti o nařízení předběžného opatření pravomocně rozhodl v rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Úřad se odkazuje na stanovisko v něm uvedené a neshledal žádných důvodů své rozhodnutí revokovat.

Prohlášení 2021 je platné již od 12. 12. 2019, do doby doručení podání žadatelů nikdo z účastníků řízení kapitoly týkající se cen nenapadl, přestože všem účastníkům byly známy výsledky správního řízení ve věci posouzení souladu Prohlášení 2020 se zákonem o dráhách.

Vzhledem ke skutečnosti, že cenová kontrola je v počáteční fázi, nemá Úřad v současné době žádné podklady, které by nasvědčovaly nezákonnosti cen, aby bylo nutno nařizovat předběžná opatření. Ani z podání žadatelů důkazy o nezákonnosti cen nevzešly. Nejsou tedy naplněny důvody pro nezbytnou zatímní úpravu poměrů účastníků řízení a tedy ani pro nařízení předběžného opatření.

Vypořádání námitek účastníků

Pro úplnost Úřad uvádí, že zamítnutím požádání o předběžné opatření není dotčeno právo Úřadu rozhodnout z moci úřední o předběžném opatření podle § 61 odst. 1 správního řádu, pokud budou následně zjištěny skutečnosti odůvodňující jeho nařízení.

K námitce žadatelů o pochybnosti Úřadu ohledně koeficientů Úřad uvádí, že zahájení cenové kontroly není nikterak právně limitováno a neznamená vážné pochybnosti o zákonnosti prověřované věci. V tomto případě byla cenová kontrola zahájena právě s ohledem na podání žadatelů a nikoli na předpokládaná zjištění.

Úřad nesouhlasí s námitkou žadatelů, že nařízení předběžného opatření, kterým může být způsobena Správě železnic újma, lze provést bez jakýchkoliv důkazů.

Úřad nesouhlasí s názory žadatelů, že rozhodnutí o nakládkových místech přineslo do řízení nové skutečnosti, odůvodňující odklon od stanoviska Úřadu uvedeného v rozhodnutí o zamítnutí žádosti, a že je lze aplikovat i na skutkový stav v řízení ve věci Prohlášení 2021. Žadateli zmiňovaná znění rozhodnutí o nakládkových místech obecně konstatují oprávněnost Úřadu použít institut předběžného opatření v řízeních podle § 34e zákona o dráhách a konstatují nemožnost o prohlášení o dráze rozhodovat zpětně. Tyto informace nepovažuje Úřad za nové, a jsou běžnou součástí zavedené praxe. Nevyplývá z nich žádný právní důvod, pro který by měl Úřad použít zajišťovací prostředek i v tomto řízení. V tomto případě především Úřad nemůže rozhodnutím o předběžném opatření navodit zákonem předvídané poměry, ke kterým bude směřovat i rozhodnutí ve věci, jelikož je vzhledem k fázi cenové kontroly nezná. V tomto shledává Úřad rozdílnost obou případů.

Úřad posuzuje soulad cen uvedených prohlášení o dráze s právními předpisy a nikoliv primárně podle újmy vzniklé jednotlivým účastníkům. Případnou újmu pak může vzít v úvahu až v souvislosti s porušením právních předpisů, pokud o takovém porušení existují důkazy nebo Úřad má oprávněné pochybnosti o souladu s předpisy. Takové důkazy ani oprávněné pochybnosti v tomto případě Úřad nemá. Úřad nemůže přihlížet k tomu, jakým způsobem a z jakých prostředků bude některá ze stran řešit případnou škodu.

Úřad souhlasí s názorem Správy železnic, že výklad článku 8, odst. 4 směrnice 2012/34/EU ze strany účastníků je zavádějící a že ke zvýšení poplatků v Prohlášení 2021 nedošlo.

Z důvodů uvedených výše Úřad požádání o předběžné opatření zamítl.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ve lhůtě 15 dnů. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno. Rozklad se podává k předsedovi Úřadu, a to prostřednictvím Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře se sídlem Myslíkova 171/31, 110 00 Praha 1. Rozklad nemá odkladný účinek.

Mgr. Andrea Zemanská
vedoucí oddělení přístupu ke dráze
odboru přístupu k dopravní infrastruktuře

Rozhodnutí se doručuje také veřejnou vyhláškou, která bude vyvěšena po dobu 15 dnů na úřední desce Úřadu v listinné podobě a současně i způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž takto se doručuje účastníkům řízení uvedeným v ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu, zejména všem žadatelům dle čl. 3 odst. 19 směrnice 2012/34/EU.

Vyvěšeno dne: 18. 12. 2020

Sejmuto dne:

Na úřední desce Úřadu vyvěšeno od 18. 12. 2020 do 2. 1. 2021

Rozdělovník

Substituční zmocněnec účastníků řízení a účastník, kterým je ve správním řízení doručováno jednotlivě podle § 27 odst. 1 správního řádu:

- Mgr. Tomáš Tyll, VKS Legal advokátní kancelář, s. r. o., IČO 05085624 Revoluční 724/7, 110 00 Praha 1 – Staré Město
- Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha 1

Ostatním účastníkům řízení je doručováno veřejnou vyhláškou.

Dotčený orgán:

Drážní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2